

**Prezes Zarządu
Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

Decyzja

Nakazuję Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Katowicach zapewnić dostępność poprzez budowę windy zapewniającej co najmniej dostęp do parteru, 2 i 3 piętra budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ulicy Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie. Minimalne parametry techniczne windy:

- a) odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu, a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą minimum 1,6 m;
- b) kabina dźwigu osobowego o szerokości co najmniej 110 cm i długość 140 cm;
- c) po obu stronach kabiny ciągłe poręcze, a ich górna część na wysokości 90 cm (przerwa w poręczy, jeżeli kabinowy panel sterujący znajduje się na tej samej ścianie);
- d) różnica poziomów podłogi kabiny dźwigu, zatrzymującego się na kondygnacji użytkowej i posadzki tej kondygnacji przy wyjściu z dźwigu, nie większa niż 2 cm;
- e) drzwi do kabiny o szerokości co najmniej 90 cm;
- f) drzwi dźwigu otwierające i zamykające się automatycznie, system oparty na czujnikach zatrzymujących zamykanie drzwi jeszcze przed kontaktem fizycznym z przedmiotem lub osobą;
- g) oświetlenie wnętrza kabiny i obszaru drzwi wejściowych o natężeniu minimum 100 lx;
- h) zewnętrzny panel sterujący na wysokości 80 – 120 cm od posadzki;
- i) wewnętrzny panel sterujący w kabinie zamontowany na wysokości 80 – 120 cm nad podłogą i w odległości 50 cm od naroża kabiny.

Dostępność należy zapewnić przez zastosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień.

Jesteście Państwo zobowiązani wykonać tę decyzję w najszybszym możliwym terminie, jednak nie później niż do 31 grudnia 2026 r.

Uzasadnienie

3 września 2023 r. Krzysztof Pieczewski, dalej Skarżący, złożył do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie wniosek o zapewnienie dostępności architektonicznej w budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Oddział Zamiejskowy w Częstochowie. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej 4 września 2023 r. przekazało wniosek do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dalej PFRON. 12 września 2023 r. Prezes Zarządu PFRON przekazał powyższy wniosek, zgodnie z właściwością, do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, dalej ŚUW.

Wnioskodawca Krzysztof Pieczewski, jako osoba ze szczególnymi potrzebami, wystąpił o zapewnienie przez podmiot publiczny dostępności architektonicznej budynku położonego przy ulicy Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie. Jako barierę wskazał brak windy w budynku.

W odpowiedzi na powyższy wniosek ŚUW, pismem z 17 października 2023 r. znak BOVIII.021.4.2023 poinformował Krzysztofa Pieczewskiego, że stara się podejmować działania, aby możliwie w najkrótszym czasie poprawić dostępność dla klientów wszystkich mieszczących się w nim instytucji. Jednak ze względu na wysokie koszty budowy windy oraz wieloletnie inwestycje brak jest środków, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel, co najmniej w najbliższych dwóch latach. Aby umożliwić załatwienie sprawy ŚUW zaproponował zapewnienie dostępu alternatywnego poprzez umożliwienie spotkania z pracownikami WIIH i WFOŚiGW w pomieszczeniu znajdującym się w dogodnej lokalizacji na parterze budynku lub załatwienie sprawy poprzez inne kanały komunikacji (e-mail, telefon, wideo rozmowa).

25 października 2023 r. Krzysztof Pieczewski złożył do Prezesa Zarządu PFRON skargę na brak dostępności. Treść skargi i zakres żądania zapewnienia dostępności jest taki sam, jak złożonego wniosku o zapewnienie dostępności.

31 października 2023 r. pismem znak O-12.432.9.2023.1.TKĘ Prezes Zarządu PFRON zawiadomił Krzysztofa Pieczewskiego i Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach o rozpoczęciu postępowania w sprawie skargi z 25 października 2023 roku.

Pismem z 31 października 2023 r. znak O-12.432.9.2023.2.TKĘ Prezes Zarządu PFRON wezwał ŚUW do udzielania informacji:

- czy w budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie, zlokalizowanego przy ul. Jana III Sobieskiego 7, była przeprowadzona analiza możliwości technicznych instalacji windy zapewniającej dostęp do wszystkich kondygnacji budynku (w szczególności kondygnacji użytkowanych przez WFOŚiGW, WIIH), z jednoczesną prośbą o przesłanie posiadanej przez ŚUW kopii dokumentacji technicznej, niezbędnej do oceny możliwości montażu windy (w szczególności projektu budowlanego wraz z projektami branżowymi, ekspertyz),
- w jakim czasie możliwe jest zamontowanie windy,
- czy na chwilę obecną zostały oszacowane wstępne koszty związane z montażem windy,
- czy dla budynku został opracowany plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, z prośbą o przekazanie jego kopii jeśli został opracowany,
- wskazanie ewentualnych innych barier architektonicznych występujących w budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego – Placówka w Częstochowie, ul. Sobieskiego 7, które mogą utrudniać bądź uniemożliwiać dostęp do wszystkich

pomieszczeń użytkowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej.

oraz przedstawienia wszystkich pozostałych faktów, informacji i dowodów, które zdaniem ŚUW mogą mieć znaczenie w sprawie.

Następnie pismem z 31 października 2023 r. znak O-12.432.9.2023.3.TKĘ Prezes Zarządu PFRON wezwał Krzysztofa Pieczewskiego do przedstawienia stanowiska, wszelkich informacji i dowodów, które potwierdzają, że:

- jest osobą ze szczególnymi potrzebami,
- posiada interes faktyczny w zakresie zapewnienia dostępności architektonicznej przez Śląski Urząd Wojewódzki.

Koordynator ds. dostępności ŚUW pismem z 14 listopada 2023 r. udzielił odpowiedzi na wezwanie Prezesa Zarządu PFRON informując, że:

- została opracowana ekspertyza, która stwierdziła, że technicznie jest możliwe zainstalowanie w budynku windy zewnętrznej. Do odpowiedzi załączono kopię ekspertyzy technicznej (z załącznikami) oraz decyzję Prezydenta Miasta Częstochowy o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w tym zakresie,
- od momentu podjęcia decyzji o wykonaniu windy należy: przeprowadzić procedurę przetargową w celu wyłonienia wykonawcy dokumentacji projektowej windy – ok. 3 miesiące, opracować dokumentację projektową i uzyskać stosowne decyzje (m.in. pozwolenie na budowę) – ok. 6-8 miesięcy, przeprowadzić procedurę przetargową w celu wyłonienia wykonawcy robót budowlanych związanych z wykonaniem windy – ok. 3 miesiące, wykonać roboty budowlane i uzyskać stosowne decyzje umożliwiające korzystanie z windy – ok. 8 miesięcy. W celu przystąpienia do realizacji ww. czynności, w pierwszej kolejności należy pozyskać środki finansowe na realizację przedmiotowej inwestycji, których w chwili obecnej Śląski Urząd Wojewódzki nie posiada,
- w 2017 roku koszt budowy windy oszacowano na 474.981,31 zł brutto, od tamtej pory ceny zarówno materiałów budowlanych jak i wykonawstwa inwestycji znacząco wzrosły i dziś koszt ten może sięgać nawet 1 mln zł. Przybliżony koszt budowy windy będzie znany dopiero po opracowaniu dokumentacji projektowej, w ramach kosztorysu inwestorskiego opracowanego na jej podstawie. Koszt opracowania dokumentacji projektowej należało będzie również wliczyć w koszt wykonania windy i może on wynieść ok. 50-80 tys. zł.,
- obecnie Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest w trakcie opracowywania. Dokument będzie zawierał opis zaplanowanych działań poprawiających dostępność dla wszystkich budynków Urzędu (brak osobnego dokumentu dla budynku w Częstochowie), przewidywany termin zakończenia prac oraz jego podpisanie to początku 2024 r.,

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) zajmuje 2 pomieszczenia zlokalizowane na 2 piętrze, Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej (WIIH) zajmuje 8 pomieszczeń zlokalizowanych na 3 piętrze. Dokonano wizji lokalnej dotyczącej pomieszczeń zajmowanych przez ww. instytucje i nie stwierdzono (poza brakiem windy) innych barier architektonicznych, które mogłoby utrudniać bądź uniemożliwiać – po dostaniu się na odpowiednie piętra – dostęp do pomieszczeń użytkowanych przez te instytucje. Drzwi znajdujące się w ciągu korytarzy wskazanych pięter pozostają otwarte, podłoga jest wyłożona płytkami, wejścia do pomieszczeń nie mają progów oraz innych przeszkód,
- po złożeniu wniosku o zapewnienie dostępności przez Krzysztofa Pieczewskiego, został on poinformowany o działaniach podejmowanych przez ŚUW w zakresie poprawy dostępności budynku, przeszkodach w tym zakresie, jak i możliwości zapewnienia dostępu alternatywnego.

Prezes Zarządu PFRON pismem z 22 listopada 2023 r. znak O-12.432.9.2023.4.TKĘ drugi raz wezwał Krzysztofa Pieczewskiego do przedstawienia stanowiska, wszelkich informacji i dowodów, które potwierdzają, że:

- jest osobą ze szczególnymi potrzebami,
- posiada interes faktyczny w zakresie zapewnienia dostępności architektonicznej przez Śląski Urząd Wojewódzki.

Pismem z 7 grudnia 2023 r. znak O-12.432.9.2023.5.TKĘ Prezes Zarządu PFRON wezwał ŚUW do udzielania informacji:

- jakie działania od 2019 roku podjął ŚUW w celu pozyskania środków finansowych, niezbędnych do budowy windy w budynku w Częstochowie przy ul. Sobieskiego 7, z prośbą o wskazanie informacji o podejmowanych próbach pozyskania środków z funduszy UE i krajowych (dotacje, pożyczki itp.),
- czy możliwa jest realizacja budowy windy do końca 2026 roku, z prośbą o wskazanie ewentualnych przeszkód to uniemożliwiających.

W odpowiedzi na wezwanie Krzysztof Pieczewski przesłał 13 grudnia 2023 r. dwie wiadomości email:

- pierwszą zawierającą orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i orzeczenie lekarza orzecznika ZUS. Znacznie ograniczona możliwość poruszania się ma potwierdzenie w punkcie 9 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, który dotyczy karty parkingowej,
- drugą odnoszącą się do interesu faktycznego - wizyty w WFOŚiGW i PIH związane ze sprawami dotyczącymi dotacji i załatwienia reklamacji. Ponadto Skarżący wskazał, że żąda wybudowania windy do końca czerwca 2024 r.

Koordinator ds. dostępności ŚUW pismem z 15 grudnia 2023 r. udzielił odpowiedzi na wezwanie Prezesa Zarządu PFRON informując, że:

- jako państwowa jednostka budżetowa, która nie posiada osobowości prawnej Urząd Wojewódzki nie może zaciągać pożyczek, w związku z powyższym nie ma możliwości ubiegania się o środki finansowe ze znanych urzędowi źródeł, m.in. z dedykowanego na rzecz poprawy dostępności Funduszu Dostępności,
- Wojewoda Śląski w styczniu 2020 r. powołał koordynatora ds. dostępności, który stara się aktywnie uczestniczyć we wszelkiego rodzaju spotkaniach czy projektach z zakresu dostępności,
- jak wskazano w wyjaśnieniach z 14 listopada 2023 r., od momentu podjęcia decyzji o wykonaniu budowy windy należy założyć około 2 letni okres na realizację przedsięwzięcia, ale przede wszystkim konieczne jest pozyskanie środków finansowych, których na chwilę obecną ŚUW na ten cel nie posiada. Ze względu na już prowadzone inwestycje i zaplanowane prace remontowe w budynkach Urzędu Powyższe okoliczności oraz sam koszt inwestycji budowy windy w budynku Urzędu w Częstochowie mają determinujący wpływ na decyzję kierownictwa Urzędu co do priorytetów inwestycyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe nie jest również możliwe w tym momencie wskazanie wiążącej daty zakończenia budowy windy.

Pismem z 3 stycznia 2024 r. znak O-12.432.9.2023.8.TKę Prezes Zarządu PFRON wezwał ŚUW do udzielania informacji czy poza kwestiami finansowymi występują inne okoliczności, które uniemożliwiają lub szczególnie utrudniają Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu budowę windy zapewniającej dostęp z parteru budynku do pomieszczeń na 2 i 3 piętrze w budynku przy ul. Sobieskiego 7 w Częstochowie.

Koordinator ds. dostępności Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach pismem z 9 stycznia 2024 r. udzielił odpowiedzi na wezwanie Prezesa Zarządu PFRON informując, że w wyniku konsultacji z komórką odpowiedzialną za przygotowanie i prowadzenie inwestycji w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim uzyskano zapewnienie, że poza kwestiami finansowymi nie występują inne okoliczności, które uniemożliwiają lub szczególnie utrudniają budowę windy w budynku Urzędu w Częstochowie.

Pismem z 15 stycznia 2024 r. znak O-12.432.9.2023.9.TKę Prezes Zarządu PFRON zawiadomił strony postępowania o możliwości wypowiedzenia się w sprawie postępowania w sprawie skargi na brak dostępności złożonej w PFRON 25 października 2023 roku przez Krzysztofa Pieczewskiego. Poinformowano strony o zakończeniu zbierania dowodów w sprawie.

Pismem z 15 stycznia 2024 r. znak O-12.432.9.2023.10.TKę Prezes Zarządu PFRON zawiadomił strony postępowania o możliwości zawarcia ugody lub przeprowadzenia mediacji w ramach prowadzonego postępowania.

Zarówno Śląski Urząd Wojewódzki jaki i Krzysztof Pieczewski nie udzielili odpowiedzi w zakresie wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego, jak i przeprowadzenia mediacji. Wobec powyższego mediacji nie przeprowadzono.

W toku prowadzonego postępowania Prezes Zarządu PFRON informował strony postępowania o niezafatwieniu sprawy w terminie, wskazując jego przyczyny oraz nowy termin zafatwienia sprawy.

W toku prowadzonego postępowania, na podstawie zgromadzonej dokumentacji skargowej ustalono, że wniosek o zapewnienie dostępności oraz skarga Krzysztofa Pieczewskiego na brak dostępności architektonicznej budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie, zostały złożone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Krzysztof Pieczewski przedstawił dowody, które potwierdzają, że jest osobą ze szczególnymi potrzebami, mającą znacznie ograniczoną możliwość samodzielnego poruszania się. Korzysta z usług świadczonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej, których pomieszczenia znajdują się na 2 i 3 piętrze budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie. Posiada zatem interes faktyczny, czyli potrzebę skorzystania z usług skarżonego podmiotu publicznego tj. poruszanie się po budynku ŚUW, aby dotrzeć do pomieszczeń użytkowanych przez WFOŚiGW i WIIH.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach jako jednostka budżetowa należy do jednostek sektora finansów publicznych. Jest zatem podmiotem publicznym zobowiązanym do zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności architektonicznej obejmują:

- zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych,
- instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

Żądanie zapewnienia dostępności przedstawione we wniosku i skardze dotyczy budowy windy zapewniającej dostęp do 2 i 3 piętra budynku, gdzie znajdują się pomieszczenia WFOŚiGW oraz WIIH.

W Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych szeroko zdefiniowano pojęcie zapewniania dostępności. Określono je jako podejmowanie przez państwo odpowiednich środków, w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym niezależnego życia i pełnego udziału we wszystkich sferach życia, na zasadzie równości z innymi osobami, dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-

komunikacyjnych, a także do innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Działania władz w zakresie zapewniania dostępności w myśl Konwencji, obejmują rozpoznanie i eliminację przeszkód i barier w zakresie dostępności. Stosowane są między innymi w odniesieniu do budynków, dróg, transportu oraz innych urządzeń wewnętrznych i zewnętrznych, w tym szkół, mieszkań, instytucji zapewniających opiekę medyczną i miejsc pracy, informacji, komunikacji i innych usług, w tym usług elektronicznych i służb ratowniczych.

Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (zwana dalej ustawą o dostępności), określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie. Stanowi regulację zarówno w zakresie dostępności nowych inwestycji i usług, jak i likwidacji istniejących barier. Podmioty publiczne mają obowiązek zapewniać dostępność przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień. Do obowiązków podmiotów publicznych należą również działania mające na celu uwzględnianie potrzeb osób uprawnionych w planowanej i prowadzonej działalności, usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu. Każda działalność podmiotu publicznego, a nie tylko skierowana do osób ze szczególnymi potrzebami, musi zakładać możliwość pełnego korzystania z działalności podmiotu przez wszystkich, a więc również przez osoby ze szczególnymi potrzebami. W związku z tym podmioty publiczne powinny stosować i uwzględniać w swoich działaniach obowiązujące standardy dostępności, podejmować takie środki, które zapewnią dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, tak by nie napotykały barier w dostępie do działalności podmiotu publicznego, by nie musiały podejmować dodatkowych działań lub stosować dodatkowych środków i mogły korzystać z dostępu na równi z innymi osobami.

Na podstawie przepisów ustawy o zapewnianiu dostępności, osoba ze szczególnymi potrzebami, po wykazaniu interesu faktycznego, ma prawo wystąpić z wnioskiem o zapewnienie dostępności do podmiotu publicznego, z działalnością którego jest związane żądanie zapewnienia dostępności architektonicznej lub informacyjno-komunikacyjnej. W przypadku, gdy podmiot publiczny nie zapewni takiej osobie dostępności w zakresie przewidzianym we wniosku, wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia do Prezesa Zarządu PFRON skargi na brak dostępności. Prezes Zarządu PFRON ustala w toku postępowania czy podmiot publiczny spełnia obowiązki wskazane w ustawie o dostępności w zakresie, który dotyczy realizacji interesu faktycznego wykazanego przez skarżącego. Jeżeli w wyniku postępowania administracyjnego Prezes Zarządu PFRON stwierdzi, że niezapewnienie dostępności w zakresie żądanym przez skarżącego nastąpiło na skutek naruszenia przepisów ustawy, jest zobligowany wydać decyzję administracyjną, której orzeczeniem będzie nakaz podmiotowi publicznemu zapewnienia dostępności. W decyzji określa sposób zapewnienia dostępności skarżącemu, który umożliwi realizację interesu faktycznego będącego podstawą żądania. Natomiast w sytuacji, gdy podmiot publiczny wykaże, że nie zapewnił dostępności, w szczególności ze względów technicznych lub

prawnych, a zapewnił dostęp alternatywny, a także gdy z innych względów skarga jest bezzasadna, Prezes Zarządu PFRON, w drodze decyzji, odmawia nakazania podmiotowi publicznemu zapewnienia dostępności.

Nieruchomość przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie znajduje się w trwałym zarządzie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (dane z Biuletynu Informacji Publicznej ŚUW w Katowicach – Majątek ŚUW). Położona jest na części działek o numerach ewidencyjnych 17/9 i 31/1 obręb 183, stanowiących własność Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (księga wieczysta prowadzona przez Sąd Rejonowy w Częstochowie nr CZ1C/00097339/3). Budynek posiada cztery kondygnacje nadziemne i nie posiada windy. Część pomieszczeń budynku użytkowana jest przez inne instytucje, w tym wskazane w skardze WFOŚiGW (2 pomieszczenia na 2 piętrze) i WIIH (8 pomieszczeń na 3 piętrze).

W 2017 roku na zlecenie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach sporządzona została ekspertyza techniczna, dotycząca oceny stanu technicznego budynku ŚUW w Częstochowie przy ul. Jana III Sobieskiego 7, w zakresie możliwości lokalizacji zewnętrznego szybu windowego. Zgodnie z opracowaną ekspertyzą nie ma istotnych technicznych przeszkód w zabudowaniu windy w planowanym miejscu. Do ekspertyzy załączono wstępne oszacowanie kosztów inwestycji – wartość kosztorysowa robót bez podatku VAT to 386 163,67 zł. Na dzień dzisiejszy w związku ze wzrostem cen materiałów budowlanych jak i wykonawstwa, zdaniem ŚUW koszt ten może sięgać 1 mln zł.

Ponadto w tym samym roku na wniosek ŚUW Prezydent Miasta Częstochowy wydał decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenie działki położonej w Częstochowie przy ul. Jana III Sobieskiego 7. Decyzja obejmuje rozbudowę budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego o zewnętrzny szyb windowy od strony ul. Korczaka, wraz z urządzeniami technicznymi niezbędnymi dla jej funkcjonowania.

Z zebranego materiału dowodnego wynika, że Śląski Urząd Wojewódzki podejmował działania zmierzające do wybudowania windy, na co przedstawił dowody - ekspertyza techniczna, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Jednak te działania nie mogą zostać uznane za wystarczające. Pomimo upływu wielu lat od sporządzenia ekspertyzy potwierdzającej, że budowa windy jest możliwa (w 2017 r.), nie osiągnięto celu jakim jest likwidacja barier architektonicznych. Winda nie została wybudowana. W trakcie prowadzonego postępowania ustalono, że poza kwestiami finansowymi nie występują inne okoliczności, które uniemożliwiają lub szczególnie utrudniają budowę windy w budynku ŚUW w Częstochowie.

Budynek ŚUW w Częstochowie nie spełnia minimalnych wymagań dostępności architektonicznej w zakresie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynku. Z tego powodu Krzysztof Pieczewski ma utrudniony dostęp do pomieszczeń, w których funkcjonują WFOŚiGW i WIIH. Niezapewnienie dostępności

nastąpiło zatem na skutek naruszenia przepisów ustawy o zapewnianiu dostępności przez ŚUW, co wymaga wydania nakazu zapewnienia dostępności.

Prezes Zarządu PFRON określił sposób zapewnienia dostępności dla budowy windy w budynku ŚUW przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie, w oparciu o obowiązujące Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, a także normy¹. W decyzji określono parametry techniczne, aby zapewnić dostępność Krzysztofowi Pieczewskiemu.

W toku postępowania skargowego Prezes Zarządu PFRON zebrał informacje w zakresie możliwego terminu zapewnienia dostępności. Śląski Urząd Wojewódzki wskazał, że od momentu podjęcia decyzji o wykonaniu budowy windy należy założyć około 2 letni okres na realizację tego przedsięwzięcia. Ponadto jak wskazał ŚUW, przed rozpoczęcie wymaganych czynności niezbędnych do wykonania inwestycji, koniecznym jest pozyskanie środków finansowych, których na chwilę obecną Śląski Urząd Wojewódzki na ten cel nie posiada. W odpowiedzi na złożony wniosek o zapewnienie dostępności ŚUW poinformował Krzysztofa Pieczewskiego, że brak jest środków finansowych, które mogłyby zostać przeznaczone na budowę windy, co najmniej w najbliższych dwóch latach.

Należy zauważyć, że aktualny brak dostępności architektonicznej budynku ŚUW, stanowi naruszenie przepisów ustawy o zapewnianiu dostępności. Zapewnienie stanu zgodnego z prawem powinno nastąpić w możliwie najkrótszym terminie. Obowiązek zapewniania dostępności istniał już w 2021 roku. Dodatkowo, ŚUW miał świadomość istnienia tej niezgodności wcześniej, co potwierdza deklaracja dostępności, a jednak nic w tym zakresie realnie nie zrealizowano. W trakcie prowadzonego postępowania Prezes Zarządu PFRON ustalił, że poza kwestiami finansowymi nie występują inne okoliczności, które uniemożliwiają lub szczególnie utrudniają budowę windy. Mając na uwadze powyższe, Prezes Zarządu PFRON wyznaczył termin budowy windy na 31 grudnia 2026 roku. W ocenie Prezesa Zarządu PFRON, powyższy okres jest wystarczający, aby w tym czasie w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach zapewniono dostępność architektoniczną budynku przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie, w sposób określony w decyzji. Został wyznaczony w oparciu o deklarowane terminy realizacji inwestycji, z uwzględnieniem niezbędnego czasu na zaplanowanie środków na jej realizację. Większość kosztów inwestycji stanowią roboty budowlane, które mogą zostać przeprowadzone i sfinansowane w 2026 roku. We wcześniejszym okresie ŚUW może sporządzić stosowną dokumentację projektową, uzyskać wymagane prawem decyzje oraz wyłonić wykonawcę inwestycji.

Podsumowując, Krzysztof Pieczewski prawidłowo złożył wniosek o zapewnienie dostępności oraz skargę na brak dostępności budynku Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, położonego w Częstochowie przy ul. Jana III Sobieskiego 7. Prezes Zarządu PFRON

---

¹ PN-EN 81-70, PN-EN 12464-1:2022-01

przeprowadził postępowanie i ustalił, że brak zapewnienia dostępności architektonicznej Krzysztofowi Pieczewskiemu nastąpił na skutek naruszenia przepisów ustawy o dostępności przez ŚUW. Organ określił sposób i termin zapewnienia dostępności. Zapewnienie dostępności Krzysztofowi Pieczewskiemu powinno nastąpić poprzez zastosowanie zasad uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, aby Skarżący mógł poruszać się po budynku ŚUW w celu dotarcia do instytucji w nim działających, w szczególności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej.

Do czasu zapewnienia dostępności, Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, zgodnie z przepisami ustawy o zapewnianiu dostępności, jest zobowiązany zapewniać dostęp alternatywny.

Informacja

Od tej decyzji nie można się odwołać. Nie można też złożyć wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Możecie Państwo złożyć skargę na tą decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę taką trzeba skierować do Prezesa Zarządu PFRON w ciągu 30 dni od dnia otrzymania tej decyzji. Skarga ta musi spełniać wymogi pisma w postępowaniu sądowym. Musi również zawierać:

1. numer i datę zaskarżonej decyzji,
2. nazwę podmiotu publicznego,
3. określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

Za złożenie do sądu skargi należy zapłacić 200 zł. Jest to opłata stała.

Obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, w tym stałej opłaty, nie ma strona, której sąd przyznał prawo do pomocy w tym zakresie w postępowaniu przed sądem administracyjnym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa.

Wniosek o przyznanie prawa pomocy możecie Państwo złożyć przed wszczęciem lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Taki wniosek jest wolny od opłat sądowych.

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w ramach prawa pomocy jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa. Jeżeli strona we wniosku wskazała adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego, właściwa okręgowa rada adwokacka, rada okręgowej izby radców prawnych, Krajowa Rada Doradców Podatkowych lub Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, w miarę możliwości i w porozumieniu ze wskazanym adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub

rzecznikiem patentowym, wyznaczy adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego wskazanego przez stronę.

Prawo pomocy może być przyznane w zakresie całkowitym lub częściowym. Prawo pomocy w zakresie całkowitym obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego. Prawo pomocy w zakresie częściowym obejmuje zwolnienie tylko od opłat sądowych w całości lub w części albo tylko od wydatków, albo od opłat sądowych i wydatków lub obejmuje tylko ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego.

Częściowe zwolnienie od opłat lub wydatków może polegać na zwolnieniu od poniesienia ułamkowej ich części albo określonej ich kwoty pieniężnej.

Przyznanie prawa pomocy osobie fizycznej w zakresie całkowitym następuje, gdy osoba ta wykaze, że nie jest w stanie ponieść jakichkolwiek kosztów postępowania.

Przyznanie prawa pomocy osobie fizycznej w zakresie częściowym następuje, gdy wykaze, że nie jest w stanie ponieść pełnych kosztów postępowania, bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Osobie prawnej, a także innej jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, prawo pomocy sąd może przyznać w zakresie całkowitym, gdy wykaze, że nie ma żadnych środków na poniesienie jakichkolwiek kosztów postępowania, a w zakresie częściowym - gdy wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie pełnych kosztów postępowania.

Adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego można ustanowić dla strony, która nie zatrudnia lub nie pozostaje w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym, ale nie dotyczy to adwokata, radcy prawnego, doradcę podatkowego lub rzecznika patentowego ustanowionego na podstawie przepisów o prawie pomocy.

Prawo pomocy nie przysługuje stronie w razie oczywistej bezzasadności jej skargi.

Przyznanie prawa pomocy nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów postępowania, jeżeli obowiązek taki wynika z innych przepisów.

Podstawa prawna

1. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., artykuł 9 (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169),
2. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, artykuł 1 ustęp 1, artykuł 2 ustęp 2, artykuł 3 punkt 1, artykuł 4, artykuł 6, artykuł 7, artykuł 30, artykuł 31 ustęp 3 i 4, artykuł 32 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240)
3. Kodeks postępowania administracyjnego, artykuł 7, artykuł 8, artykuł 104, artykuł 107 (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.),

4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, paragraf 54 ustęp 1, paragraf 193 ustęp 2 i 2a, paragraf 194 ustęp 1 i 2, paragraf 195 ustęp 1 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).

Literatura

1. PN-EN 81-70 Przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy i instalowania dźwigów. Szczególne zastosowania dźwigów osobowych i towarowych. Część 70: Dostępność dźwigów dla osób, w tym osób niepełnosprawnych,
2. PN-EN 12464-1:2022-01 Światło i oświetlenie - oświetlenie miejsc pracy.

Z upoważnienia Prezesa Zarządu PFRON

Jan Wroński

Dyrektor Oddziału Śląskiego PFRON

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

- 1) Krzysztof Pieczewski
- 2) Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach